

Dosarul nr. 2ra-1412/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Dumitriu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

06 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curtii Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Svetlana Lozovanu, reprezentată de avocatul Dina Potereanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lozovanu împotriva Svetlanei Lozovanu cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 mai 2021 a Curtii de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Svetlana Lozovanu, reprezentată de avocatul Dina Potereanu și a fost menținută hotărârea din 23 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 19 mai 2020, Nicolae Lozovanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Lozovanu cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, până în anul 2010, Nicolae Lozovanu și Svetlana Lozovanu, oficial au constituit o familie.

A menționat reclamantul că, formal, divorțul a fost perfectat în 2010, iar relațiile de căsnicie au fost păstrate până la 08 martie 2020, încât soții Lozovanu au continuat să ducă o gospodărie comună la adresa mun. XXXXXX, or. XXXXXX, str. XXXXXXXX, nr. XX.

A indicat că, în timpul căsătoriei și a concubinajului, Nicolae Lozovanu și Svetlana Lozovanu au agonisit mai multă avere, inclusiv și ap. XX, din mun. XXXXXXXX, str. XXXXXXXX, nr. XX, dar și casa nr. XX, din mun. XXXXX, or. XXXX, str. XXXXXX, iar aceste imobile au fost înregistrate în așa fel, încât formal, proprietar unic al acestor bunuri a ajuns înregistrată doar Svetlana Lozovanu.

A explicat că, relațiile dintre ei s-au înrăutățit, iar Nicolae Lozovanu a ajuns la 18 martie 2020, să fie dat afară din casa sa și fără banii investiți în bugetul comun al

familiei lui Nicolae Lozovanu și Svetlanei Lozovanu, care mai presupune și doi copii, ajunși acum majori și fiecare la casa lui.

A susținut că, la 02 martie 2020, Svetlana Lozovanu a vândut ap.XX, din mun. XXXXXX, str. XXXXXX, nr. XX, fără ca lui Nicolae Lozovanu să-i fi fost compensat vreun interes patrimonial.

A relatat că, la achiziționarea ap. XX, din mun. XXXXXX, str. XXXXXXXX, nr. XX, unica dovadă scrisă că, Nicolae Lozovanu ar fi investit ceva bani este ordinul de încasare a numerarului nr. XX din XX iulie XXXX, potrivit căruia Nicolae Lozovanu este deponentul a 83 000 de lei, în beneficiul SRL „Dansicons”, cu referire la contractul nr. XXXX din XXXXX, echivalent a 4 304,26 de euro, la cursul BNM de 19.2832 lei/1 euro.

A solicitat reclamantul Nicolae Lozovanu, să fie încasat de la Svetlana Lozovanu în folosul lui Nicolae Lozovanu, suma de 4 304, 26 de euro convertită în lei MD, potrivit cursului oficial de schimb valutar, de la data achitării, să fie încasat de la Lozovanu Svetlana în folosul lui Lozovanu Nicolae cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 23 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de Lozovanu Nicolae. A fost încasat de la Svetlana Lozovanu în beneficiul lui Nicolae Lozovanu suma datoriei rezultată din efectuarea plății fără temei legal sau contractual, în mărime de 4 304, 26 euro, în lei (MD) la cursul BNM din data plății, și anume, ce constituie suma de 83 000 de lei, precum și cheltuielile de judecată în sumă de 2 600 de lei, iar în total suma de 85 600 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 09 decembrie 2020, Svetlana Lozovanu, reprezentată de avocatul Dina Potereanu, a declarat apel împotriva hotărârii din 23 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Svetlana Lozovanu, reprezentată de avocatul Dina Potereanu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea soluției date instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 1389 alin.(1) și (3) din Codul civil, (în redacția de până 01 martie 2019) și a conchis că, prima instanță corect a stabilit că, nu sunt incidente careva prevederi legale ce l-ar obliga pe Nicolae Lozovanu să achite suma plătită de el în contul contractului asumat de Svetlana Lozovanu.

Or, potrivit duplicatului ordinului de încasare a numerarului nr. 23 din 02 iulie 2014, Nicolae Lozovanu a achitat pe contul SRL „Dansicons” suma de 4 304, 26 euro, echivalentul a 83 000 de lei, în baza contractului de investiții în construcții nr. XXXXX din XXXXXX(f.d.45), care a fost încheiat între Svetlana Lozovanu și SRL „Dansicons”. (f.d.18-21)

Totodată, instanța de apel a reținut că, potrivit copieii certificatului cadastral din 13 martie 2020, Svetlana Lozovanu a vândut apartamentul construit în baza contractului de investiții în construcții nr. XXXX din XXXXXXX, la 06 martie 2020 (f.d.11), fiind prezumat faptul că a obținut inclusiv contravaloarea sumei achitată de Nicolae Lozovanu, ca parte a valorii totale a acestui imobil, astfel rezultă o îmbogățire fără justă cauză a lui Svetlana Lozovanu, realizând o economie nejustificată din contul lui Nicolae Lozovanu.

La fel, instanța de apel aplicând prevederile art.1979 alin.(1) din Codul civil, a constatat că, îmbogățirea fără justă cauză este reglementată de Codul civil al RM ca un izvor distinct de obligații, obligația de restituire putând fi executată din proprie inițiativă sau ca urmare a acțiunii în restituirea formulată de creditor împotriva debitorului, dacă cel din urmă nu exercită în mod benevol obligația.

Astfel, instanța de apel a reținut ca fiind justă soluția primei instanței privind admiterea acțiunii depusă de Nicolae Lozovanu cu privire la încasarea sumei rezultate din efectuarea unor plății nedatorate.

La 19 iulie 2021, Svetlana Lozovanu, reprezentată de Dina Potereanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, prima instanță cât și instanța de apel au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar aceste încălcări au dus la soluționarea greșită a litigiului.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 11 mai 2021 și a expediat copia participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 07 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului. (f.d.109)

Astfel, având în vedere faptul că, recursul declarat împotriva deciziei din 11 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 20 iulie 2021, fiind expediat prin poștă la 19 iulie 2021 (f.d.117), în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 19 august 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expediat intimatului copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 17 septembrie 2021, Lozovanu Nicolae, a depus referință la recursul declarat de Svetlana Lozovanu, reprezentată de avocatul Dina Potereanu, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Svetlana Lozovanu, reprezentată de avocatul Dina Potereanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22

martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Svetlana Lozovanu, reprezentată de avocatul Dina Potereanu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Svetlana Lozovanu, reprezentată de avocatul Dina Potereanu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru